

1938 Hva korpen i Blåhammaren fortalte

Den første som slo seg ned på Kleivsve under Kleivan i Elvran, var trolig Thomas Haldorsen Garberg fra Selbu. Familien utvandret til Amerika i 1865. Da hadde Ola Halvorsen Lånkemo overtatt skjøte den 16.februar for 100 spd. Ekteparet Ola og Ingeborg får tre barn, hvorav førstefødte overtar bruket. Dette er Halvor, født 20.september 1860. (Han døde forøvrigt på sin fødselsdag i 1920). En yngre bror av Halvor overtar Nordre Bergsvedjan (samme plass som Marit Olsdatter vokste opp på, nevnt på side.....). Halvor fikk skjøte av sin mor den 31.juli 1884 for kr 800.- Han gifter seg et par måneder etterpå med Ingeborg Nilsdatter Berget fra Selbu, født 17.mai 1863. Ingeborg og Halvor fikk 5 barn, hvorav sønnen Karl Johan skulle overta Nordre Bergsvedjan etter sin onkel.

Vi derimot skal "overta" livet til en annen sønn på Kleivsve, nemlig Severin. Han ble født den 3.mars i 1893, og reiste til Amerika (Minnesota) den 10.mai 1911. Sammen med Severin reiste Marta Røan, Johan P. Dybvad, Lars Draveng og Thomas Fossaunet, samtlige fra Lånke. Mye tyder på at Severin ble amerikansk statsborger, i og med at han ble raskt innrullert og deltok på amerikansk side under krigen.

Severin tilhørte den 41.Infanteri Divisjonen, som fikk klengenavnet: Sunset Division (solnedgang), hvilket så tydelig divisjonsmerket indikerer (Se bildet). Opprinnelig hadde den sitt utspring fra Oregon National Guard, og var en såkalt lett infanteri-brigade. Dette behøver ikke bety at Severin slo seg ned i delstaten Oregon. I 1917 kom nemlig 41st Division til Camp Green i Nord-Carolina, hvor den ble slått sammen med andre enheter fra nordvest-statene. Etter mye hard trening ble de sendt til Camp Mills i New Jersey og skipet over til Europa.

De forlot USA den 26.november 1917. Ved ankomst franskekysten ble Tuscania, som var et av skipene, torpedert. Om bord her var for det meste personell fra den 66.Artillery Brigade. Troppen til Severin Kleivsve kom ikke direkte i kamp som egen divisjon, men ble etter hvert en del av 1, 2, 32 og 42 divisjon - og ble stående i Frankrike krigen ut. Det er uklart om Severin deltok i kamphandlinger, i så fall måtte hans tropp blitt inkorporert i 32.divisjonen som kom i harde kamper ved Aisne-Marne og Meuse-Argonne. Medaljen på bildet er den såkalte World War I Victory Medal, som ble tildelt alle som deltok minst 1 dag i aktiv tjeneste mellom 6.april 1917 og 11.november 1918. – Blant effektene etter Severin forefinnes luemerke (cap badge) med inskripsjonen NCHS, hvilket trolig står for North Central High School, og relaterer seg til Reserve Officers Training Command (ROTC), som var inndelt i forhold til soldatenes bakgrunn: junior (High School) og senior (College/university). De latinske ordene som er påført enkelte merker Severin etterlot seg, er: *E Puribus Unum*, - hvilket er det amerikanske mottoet "Out Of Many One" (en for alle, alle for en).

Som nevnt innledningsvis bodde en onkel av Severin på gården Nordre Bergsvedjan i Sortesgrenda. Det var Johan Olsen Kleivsvve. Denne onkelen ble inngift på gården med Ellen Johnsdatter Bergsvedjan i 1890. (Sverre Brekk husker godt "hu El'n Svedjom" som kårkjerring fra sist på 1940-åra). Ellen og Johan hadde ingen barn. De tok derfor til seg Otelie Dybvad som fosterbarn, og etter hvert som hushjelp. På besøk hos sin onkel Johan fikk nok Severin et godt øye til Otelie, selv om hun kun var 13 år da Severin reiste til Amerika.

Teodor Ekren, ble boende hos Hanna, søster til Severin, mens han gikk 5 år på skolen i Elvran. Han flyttet derfra igjen i 1932. Han har fortalt at Severin kom hjem fra Amerika i 1925, var hjemme kun ett år – og reiste på nytt til Statene. Teodor visste ikke når Severin kom hjem andre gangen, men trolig var det i 1935. Kort tid før dette, ble han trolig pr.brev forlovet med Otelie. Hun fikk tilsendt brudekjolen fra Severin i Amerika. En god og velment handling. Men så var det den lunefulle kjærligheten da. Den 10.september i 1935 gifter Otelie seg med (sin) Arnt, og - helt utrolig - i brudekjolen hun hadde fått av Severin!

Severin hadde med seg radio hjem fra Amerika da han kom hjem 2.gangen. Men det fantes ikke elektrisk strøm på Kleivsvve da. Derfor hadde han radioen plassert nedpå Kleivan. På søndag formiddag samlet det seg mye folk der for å høre preken. Et stort under kan du tro. Arnold Fleischer forteller at Severin var en sjelden snill og hjelpsom kar - kanskje var han for snill? En gang niesen til Arnold lå syk i lungebetennelse, hadde legen vært på sykebesøk og beordret medisin. I den tiden gikk Selburuta bare annenhver dag til Elvran. Følgelig kunne hun ikke få noen medisin før om to dager. "Dette går ikke an", hadde Severin sagt. Han var nesten daglig innom hos Fleischer, som ble nærmeste nabo nede i bygda. Dermed gikk Severin til apoteket på Stjørdalshalsen og kom tilbake med medisin utpå natta.

Kåre Moen og Guttorm Klevberg drev tømmerkjøring fra prestegårdsskøgen innom Romsjøen vinteren 1938. På ettermiddagen den 16.mars, på tur hjem med tømmerlass, hørte de korpen skrike så fælt oppi Blåhammaren. "Dein der fugeln like æ itj", hadde Guttorm sagt. Korpen og hubroen har i alle tider vært holdt for å varsle død og ulykke. - Dagen etter spurte Guttorm: "Kjæm du ihau ka æ sa om korpen i går"? – "Jau", Kåre husket det. "Ja, hain Severin Kleivsvven skaut sæ i går kveld", kunne Guttorm fortelle. Ole Klevberg hadde fulgt spora i snøen og funnet han utpå Blåhammaren.

Hilda Hårstad, født Klevberg i 1916 - var hushjelp hos Fleischer i 30-årene. Hun møtte stadig Severin. Hun forteller at en gang kom han inn i huset, og skulle henge opp på en knagg den side frakken han

alltid gikk i. Frakken falt imidlertid ned, og det lød et dunk. Hilda erfarte da at Severin gikk rundt med en stor revolver i frakklomma. Og riktig: Severin fant ingen mening i livet. I 1938 tok han sitt eget liv ved å skyte seg.

Hilda Hårstad har også fortalt at tidligere på denne skjebnesvangre dagen hadde Anna Fleischer vært en tur oppå Kleivberga. Da hun kom hjem hadde Anna fortalt: *"Det var som om noe stoppet meg og holdt meg igjen, jeg ble som lammet - greidde ikke gå lenger på en stund"*. Slik gjengir Arnold Fleischer og Sverre Brekk det til meg en vakker lørdag ettermiddag, den 24.mai 2003 da vi tok oss en tur opp på Kleivsve. Det finnes mye mellom himmel og jord vi ikke forstår, slår de to enstemmig fast.

Onsdag ettermiddag den 16.mars 1938 hadde Ingeborg kokt grisgraut, som Severin fikk beskjed om å gå ut med. Dette var siste gangen de så Severin i live. Han hadde trolig straks etterpå vandret oppover og vestover mot Blåhammaren, hvor han fant sitt sted under ei stor gran - et stykke rett ovenfor Romsvea.

På Kleivsvea, som opphørte som husmannsplass i 1865, skulle Severin vokse opp. Hans "far" døde tidlig, og de to brødrene bosatte seg andre steder i kommunen. Tilbake satt Ingeborg med Severin og Hanna. Her på denne vakre plassen fikk jeg rusle litt rundt sammen med Arnold Fleischer, - nettopp på tunet hvor Severin så mange ganger hadde vandret til og fra. Vi gikk inn i selve huset. Til høyre hadde Severin sitt kammer. Her bodde han omtrent som en fange. Han fikk knapt mat, men stelte seg selv. Det var ingen kontakt utenom det helt uunngåelige. Hanna, søster til Severin, var ei grepa kjerring, som gjorde to manns verk, skodde hestene selv, drev tømmerhogst i skogen og bar vann i alle henseende - både til folk og fe. Det var verken vann eller strøm på Kleivsvea. Men det var noe som ikke stemte på plassen oppunder Blåhammaren.

Severin var altså mange år i Amerika, og er i klokkeboka registret som amerikansk statsborger. Trolig la han seg opp noen penger. Det var ikke stort av arbeid å få i bygda. Men Arnold kan huske Severin som alltid fin i kleda, velstelt og hyggelig. De brukte å spille ludo sammen. Den dagen Severin berøvet sitt liv hadde naboen Harald Kleivberg - på vei hjem fra skolen - vært innom Severin for å høre om de to skulle spille ludo den kvelden. Da hadde Severin svart: *"I kvell ha æ itj ti, æ ha anna fore"*.

Den som hørte skuddet var Kristine Reinås på Romsvea, men trolig var det Ole Pettersen Klevberg som fant Severin, og som sammen med Guttorm Klevberg bar han ned, og fikk varslet Dr.Jansen. Hilda Hårstad lå til sengs med giktfeber i disse dagene. Hun fikk også besøk av Dr.Jansen - etter at han hadde vært og sett til Severin. *"Jeg har vært ute for noe trist i dag"*, hadde Dr.Jansen sagt.

Severin hadde det ikke godt hjemme hos mor Ingeborg og søster Hanna. En fra Elvran sier det slik: *"Det va 'itt sikkert han va sønn has far, - hu Innborg hadd vørri på fæst hu 'sjø"*. Dette er

litt merkelig. Hadde han ikke vært sønn til Ingeborg ville det vært litt mer forståelig. Hva som lå bak det kalde og følelsesløse familieforholdet i stuggun på Kleivsvea, er vanskelig å si.

Severin Kleivsve fikk ikke noe lett liv. Et par opphold i Amerika, en tøff opplevelse som soldat i en aktiv krig - og forsmådd kjærlighet. Han opparbeidet hardhet og bitterhet. Følte han seg utrygg? Var dette et resultat av krigens opplevelser alene, eller en kombinasjon med familiære forhold? Var kjærlighetssorgen for tung å bære? Eller var det rett og slett et utslag av en tilfeldig og uheldig omstendighet? Tvilstomt det siste, da Severin synes å ha planlagt det hele nøye. Han hadde - før han iverksatte sin skjebnetur opp i skogen ovenfor Kleivsvea, ”gjort opp for seg”. Kammerset var ryddig, alle papirer - pengene også - var oppbrente. Kun asken var igjen - en sterk symbolikk. Men hvorfor valgte han denne onsdagen i februar? Jeg finner ikke svaret.

Fra gammelt av var det slik at de som berøvet sitt eget liv, ble nektet vigslet jord. Etter en tid, ble dette lempet litt på, men kun halv grav - som det het, - underforstått helt inne ved muren i et hjørne av kirkegården. Men dette var for lenge siden. Slik var det ikke straks før krigen. Det synes derfor kanskje merkelig at Severin ikke fikk sitt gravsted i Lånke eller på Værnes, men ble fraktet til Trondheim. Årsaken ligger trolig i det faktum at det eneste krematoriet var på Tilfredshet kirkegård. Dette kommer frem gjennom klokkeboka som markerer Severin med nr.0. Og der fant han sitt siste hvile torsdag den 24.februar. Alt var nok ikke som det burde ha vært. Det fortelles at Severin kun ble fulgt til graven av hans to brødre, Oliver og Karl Johan - og muligens et par naboer. Mor Ingeborg og Severins søster var hjemme. Da brødrene kom tilbake sa mora: ”E’n itj me dokk heim igjen”? - ”Ti stille mor”, hadde Oliver sagt da. Omsider fikk nok være nok.

